

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

seruetur in scrinio memoriae, vt postea diutius ruminetur. Aliquando tamen integer Psalmus prosequitur aliquam historiam, aut affectum: de tunc facilius est Spiritum ijs, quæ dicuntur, conformare & aptare; vt quando dicitur Psalmum *Miserere mei Deus*: aut aliquem alium ex positionibus, induere debes Spiritum compunctionis, ac doloris de tuis peccatis; vt hic affectus adferat tenerum sensum dicenti versibus; & ipsi versibus augeant sensum interiore, quo proferuntur. Et in eundem modum indues affectus laudis, aut gratitudinis, quando Psalmos dices, qui hoc continent argumentum. Hoc enim modo impletur quod dixit iste Dauid: *a Psallite sapienter*. Ad id etiam iuuenit, petere à Deo initio Psalmi lumen, & affectum gustumque & saporem, quo Dauid afficiebatur, dum illam componeret; & cum affectu ac desiderio obtinendi, quod ille sentiebat. In fine denique Psalmi cum Spiritu gratitudinis dicendus est versus: *Gloria Patri*; & non nihil subsistendum in *Antiphona*, quæ semper est aliquis bonus bolus Psalmi, aut historię alicuius; aut sententia aliqua Diuinarum laudum: vt facta quadam suspensione inter vnum & alterum Psalmum nouus Spiritus hauriatur, ad sequentem inchoandum. Quod si experieris te impugnari à cogitationibus: est bonum consilium, propositum renouate attentionis ad solum proximum Psalmum; quo absoluto eandem renouare pro altero: quasi solus ille esset dicendus. Est tamen bene perpendendus Ecclesię Spiritus in repetendis Antiphonis, & aliquorum Responsoriorum versibus; imo in prima etiam ter repetit versum: *Deus in adiutorium meum intende*, ad significandum feruorem Spiritus, & internum cordis affectum, & perseverantiam in petendo suarum necessitatum remedio, & laudando ipso Domino, ob ingentia eius beneficia. Cui tamen repetitioni non aduersatur, quod ait Ecclesiasticus: *b non iterum verbum in oratione tua*: loquitur enim de repetitione orta ex aliquo scrupulo impertinenti; aut ex diffidentia quasi opus esset eam repetere vt illam Deus intelligeret. Non tamen intelligitur de repetitione feruenti, quæ tota Scriptura Sacra est referta. Nam & ipse saluator noster in nocte suę Passionis ter repetit eandem orationem, vt magis expressè dixit S. Mattheus: *c Oravit tertio eundem sermonem dicens*.

a Psal. 46. 8.

ANTIPHONA

b Escl. 7. 15.

c Mat. 26. 44.

§. II.

LECTIONES
Duo in Sp.
rit. Tract. 2.
6. 2. 11. de
Diuin. Of
fic. 6. 2.

LECTIONES quę in matutinis ponuntur, exceptę ex Scriptura Sacra & Homilijs Sanctorum Patrum eam explicantium, aut ex ipsorum vitijs docent nos vtilem & salutarem vsum exercitij quod appellamus Lectionem Spiritualem, quæ in primæua Ecclesia valde fuit frequens, & approbata. Et in vtu apud Sanctos Patres, propter ingentes utilitates quę ex ea proueniunt, vt in alio loco retulimus. Et speciatim (vt S. Ildorus perpendit) in Diuino officio quatuor adfert commoda. PRIMVM est, quod requiritur

anima ab exercitio orandi quod ex se est laboriosius, oratio enim maiorem perit attentionem, quam lectio, in qua Deus quodammodo nobiscum loquitur. SECUNDUM est, quod moueat cor pijs affectibus: vt sic possit in oratione vocali progredi. TERTIUM est, quod argumentum etiam prospiciat orationis mentalis: mens enim Ecclesiæ etiam est, vt eius ministri in ea se exercent. Et ideo instituit, vt publicè Lectiones legantur, vt Fideles fructum ex eis caperent. QUARTUM est ne exercitium adeò vile cesset, sed quotidie aliquid in promptu habeat, quo alatur, & cum fructu continuetur. Distributio Lectionum, quæ seruatur in matutinis, est quam oportet nos in hoc exercitio seruare, extra ipsam orationem. Nam primum, Lectio esse debet trium generum librorum: & in primis Sacrorum, & inter hos cum maiori æstimatione & affectu Evangeliorum; deinde librorum à Sanctis viris editorum, qui Dei Spiritu Scripturas Sacras explicauerunt, & commentarios in Euangelia ediderunt: Tertio historiarum de vitis eorundem Sanctorum: quorum exempla valde mouent eos, qui intersunt & audiunt. AD HÆC, antequam Lectiones cuiusque Nocturni inchoentur, præmittitur breuis quædam oratio, valde pia ad Christum Dominum nostrum, qui est magister magistrorum; idque denotat, quòd meritò oratio præcedere debeat Lectionem. Statim etiam petitur quasi facultas, & benedictio ad Lectionem legendam. Et prima datur in nomine Patris; secunda, in nomine Filij; tertia, in nomine Spiritus Sancti: vt intelligas, quòd cum librum accipis in manum, ad legendum, petenda sit humillimè licentia à Sanctissima Trinitate: nunc ab vna Persona, nunc ab alia: suppliciter orando copiosam tibi impetiri benedictionem, vt fructum ex illa lectione haurias. Cui Lectioni finis imponitur à breui oratione: *Tu autem Domine miserere nobis;* quæ inferitur ad significandam continuationem excelsi huius exercitij: quod esse debet principium & finis reliquorum. Dicimus autem ad finem, vt ostendatur: quicquid lectum est, & legitur, non allaturum aliquam vtilitatem, nisi Deus nostri miseretur; illudque cordibus nostris, infigat. Eius enim misericordia efficacitatem dat sementi verbi Dei: quod tunc in anima seminatur, vt suum copiosum proferat fructum. Diuidantur præterea tres cuiusque Nocturni Lectiones per Responsoria breuia: in quibus aut Laudes Diuinæ canuntur, aut insignes aliqua sententia reperuntur, vt significetur Lectionem non debere diu continuari: sed interrumpi (vt ait S. Bernar.) inferentia aliquos affectus orationis, ac deuotionis. Ita vt aliquo tempore audiamus Deum nobis loquentem, cum legitur; & alio temporis intervallo nos cum eo loquamur, dum oramus; reperentes eius verba iterum ac sæpius vt nostris cordibus altè infigantur.

2

3

4

RESPON-
SORIA.*Ad Fratres
de monte
Dei.*

Ex

Ex quo fit, vt singulæ Horæ breui aliqua piâque Oratione, teneris-
fectibus plena, finiatur: quibus insignes aliquas virtutes petimus: ita vt
non opus habeamus re alia, quàm diligenter eis attendere: vt cor nostrum
substantialem deuotionem, quam cupit, assequatur: collocatâ scâ fide-
ciâ non in propriis, sed in meritis Ecclesiæ, cuius nomine eas offert; &
in meritis Christi Domini nostri, per quem petitur: vt constat ex omni-
um illarum conclusione, in qua dicitur, *per Dominum nostrum Iesum Christum*
&c. Omnes præterea Horæ finiuntur breui illa tententia: *DEO GRATIAS*,
quæ sæpius repetitur ad finem Capitulorum, & Lectio-
num tam breuium quàm longiorum. Nam (vt ait S. Augustinus) nullum est verbum
magis excelsum, dulcius, ac vilius, quàm hoc sit: in quo coniunguntur
Charitas humilitas, & animi gratitudo ad gratias Deo agendas pro om-
nibus, quæ in dicendo. Officio bene successerunt siquidem quicquid bo-
num est, ab ipso est.

DEO CRA-
TIAS.
Epist. 77.

SOLET etiam vltimò addi breuissima illa pro defunctis deprecatio:
Et fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace Amen. vt cuiusque
Horæ Canonice sint aliquo modo participes animæ quæ sunt in purgato-
rio; & Ecclesiæ Ministri nunquam obliuiscantur aliquid pro illis orare, &
singulis horis memores, quòd ipsi sint sicut cæteri morituri; & opus ha-
bituri, vt alij etiam pro ipsis orent; & quòd fortè illa Hora erit vltima, quæ
recitabunt vt statim eximient, an bene illam persoluerint.

DENIQUE primis Horis Nocturnis, & vltimis diurnis finis imponi-
tur quadam Antiphona, & oratione de Sanctissima Virgine, pro tempo-
ris varietate; imò in Choro semper additur eadem Antiphona, & oratio
ad finem cuiusque vltimæ Horæ quæ cantatur: vt ostendat Ecclesia ho-
um ingens desiderium, quo tenetur, vt omnes Sanctissimæ huius Domi-
næ sint memores, eamque venerentur, & tanquam Mediatricem & Ad-
uocatam accipiant in suis omnibus necessitatibus. Certum est enim, nul-
lam aliam esse magis misericordem, & potentem, quàm ipsa sit, ad om-
nia, quæ à Deo eiusque Vnigenito Filio Iesu Christo desiderare possi-
mus. Ad ostendendum autem internum affectum nostrum erga illam at-
tribuit ei Ecclesia in his Antiphonis, nominatim in *Salve Regina*, nomina
propria ipsius Dei: qualia sunt quod sit Mater misericordie, vita, dulce-
do, & spes nostram non ob æqualitatem cum Deo; sed ob similitudinem
magnam, quam cum illo habet; & quòd hic loquendi modus valde sit ve-
su receptus inter eos, qui vehementi amore mutuo se diligunt. Quòd si
petimus ab ea, vt Iesum Filium suum nobis post hoc exilium ostendat, &
nos ab hoste protegat: non id facimus, cogitantes ad ipsam spectare, vt
id præstet; sed, vt à filio suo id nobis impetret; dicimus autem, vt ipsa id
faciat, vt fateatur plurimum ipsam valere ad impetrandum quicquid
vult.

oluerit, vt enim ait S. Augustinus: *qua meruit pro liberandis offerre pretium: potest plus omnibus liberatis impendere suffragium.* Et Concilium Basiliense exhortatur omnes, vt ad Sacratissimam hanc virginem accedant, quæ quando alius existit, tanto humilius ad nos respicit, omnes ad se trahere cupiens, pro quibus Saluatorem in vtero suo gestauit.

FINITO officio Diuino, multum refert examinare quæcunque acta sunt: considerando attentionem, aut distractionem; deuotionem, aut spiritus ariditatem; & reliqua, quæ inter orandum euenerunt: & petere à Deo veniam de admissis defectibus; gratias verò agere pro ijs, quæ bene successerunt: hoc siquidem ab ipso habuimus; defectus verò à nobis. Estque quædam consuetudo valde laudabilis, orandi psalmum aliquem in vtramque finem: ad laudandum scilicet Deum, quòd hoc opus perfecimus, in quo ipse est laudatus; & ad satisfaciendum pro defectibus admissis. Et nominatim propter aliquam indulgentiam, quam Summi Pontifices Religiosis concesserunt, vt aliqua oratione aut Psalmo, post officium dicto, suppleatur quicquid in ipso officio Diuino defuerit: modò non sponte, & ex malo animo fuerit omissum. Quam etiam gratiam concesserunt multis Rosarijs, aut granis, aut Nummis benedictis. Impone- mus huic Tractatui finem monendo Sacerdotes, & Ecclesiasticos, qui continuè occupantur in excelsis adeo & vtilibus exercitijs: vt interdum seuerius examen instituant, ad videndum profectum, quem ex eis habent: cogitantes dici sibi à Deo illud Aggei: *Ponite corda vestra super vias vestras: Seminastris multum, & intulistis parum: comedistis & non estis satiati: bibistis, & non estis inebriati: operuistis vos, & non estis calefacti: & qui mercedes congregauit ac diuitias, misit eas in sacculum pertusum;* nam quotidie Sacrum missæ celebrare, septemque Horas Canonicas legere, est ex se sementis quædam valde fecunda, cibusque ac potus Spiritualis valde copiosus, & iucundus; & Spiritualis quædam negotiatio, qua magna lucra comparantur. Esseque valde dolendum: si messis esset valde sterilis, cibusque ac potus absque vtilitate, & lucrum valde exiguum; iactura autem ingens.

Quod enim in huiusmodi tam amplo commercio lucrum sit exiguum, indicium est, quòd iactura sit ingens, ac similiter non progredi, indicium est regressus. Applicent igitur Sacerdotes corda sua, vt bene de vijs & exercitijs suis cogitent. Quòd si multa sibi deesse deprehenderint, & se pauperes esse, fameque premi; desinant errores suos præteritos; & inchoent cum feruore nouam vitam; tanta adhibita in suis ministerijs diligentia; vt qualis est sementis: talis messis sit; qualis cibus ac potus: talis refectio & saturitas, & qualis est officij magnitudo: tale sit etiam lucrum, quo

Nn

ingen.

Serm. 95. de
Sanctis.
Sess. 45.Verbo Hora
Canon. 5. 4.

Aggei. 1. 5.

ingentes diuitiæ & thesauri meritorum ac virtutum recondantur in sacco
integri & sani cordis cum tanta soliditate & constantia, vt perdurent
vsque ad vitam æternam; vbi messis erit cum summo gaudio; & cibus
vsque ad summam saturitatem absque vlllo tædio, & lucrum
immensum absque timore vllius iacturæ,
& quidem in æternum.

AMEN.

(••)

(••)